

Babylonische spraakverwarring

Column
Frans Debets

De energietransitie leidt tot een verwarrend taalgebruik met woorden als duurzaam, hernieuwbaar, groen, schoon, CO2-neutraal.

De verwarring wordt mede veroorzaakt door de verschillende doelen die we nastreven met de energietransitie. We doen het om de afhankelijkheid van fossiele energie te verminderen én om de klimaatverandering te voorkomen én om het verminderen van de milieuvervuiling.

De wens om de afhankelijkheid van fossiele grondstoffen te verminderen kreeg veel aandacht tijdens de oliecrisis in de vorige eeuw. En rond de eeuwwisseling viel de term *peak oil* vaak, met het oog op het naderende einde van het olietijd-

perk omdat de olie opraaft.

Een oplossing werd gezocht in de hernieuwbare grondstoffen die de landbouw kon leveren. Als dat zorgvuldig gebeurt is dat heel lang vol te houden.

Dat past bij de definitie die de toenmalige Noorse premier Gro Harlem Brundtland in 1987 had bedacht voor het begrip duurzaam. Zij pleitte voor het netjes overdragen van de wereld aan de volgende generatie. Zo kregen we hernieuwbare energie die ook duurzaam was. Maar al snel werd natuur opgeofferd aan de oliepalplantages die grondstoffen leverden voor de biodiesel. Dat is weliswaar een hernieuwbare grondstof, maar de opoffering van de natuur is niet echt duurzaam.

De aandacht voor het klimaat is

een ander thema, daar gaat het vooral om het terugdringen van de uitstoot van broeikasgassen. Systemen waarbij geen broeikasgas vrijkomt worden CO2-neutraal genoemd.

Ook het verbranden van biobrandstof wordt CO2-neutraal genoemd, omdat de plant, die de grondstof levert, CO2 uit de lucht haalt. In de statistiek wordt de CO2 die vrijkomt bij het gebruik van biobrandstof daarom niet meegeteld. Maar de CO2 die vrijkomt wordt feitelijk wel toegevoegd aan de atmosfeer, dus of we daarmee het klimaat redden is nog maar de vraag. Biobrandstof kan dus duurzaam, hernieuwbaar en CO2-neutraal zijn, maar om het klimaat te redden is het nauwelijks effectief.

Ook de wens om de milieuvervuiling tegen te gaan wordt niet vervuld met biobrandstof. Biodiesel is niet schoner dan gewone diesel en bij houtverbranding wordt het

milieu zwaar belast. Hernieuwbaar is dus niet altijd schoon.

In 2010 besloot de regering het woordgebruik aan te passen, duur-

Om het klimaat te redden is biobrandstof nauwelijks effectief

zame energie werd vanaf toen hernieuwbare energie genoemd. Windmolens, zonnepanelen, houtverbranding, biodiesel, ethanol, geothermie: alles werd samengebracht onder die ene titel hernieuwbare energie.

Maar daarmee is hernieuwbaar nog niet hetzelfde geworden als duurzaam. Het volbouwen van de

Noordzee met windmolens is weliswaar noodzakelijk, maar we mogen best erkennen dat dit niet duurzaam en milieuvriendelijk is. Ook het oppompen van heet water uit de diepe ondergrond is noodzakelijk, maar we hoeven niet te ontkennen dat zo'n put niet oneindig warmte zal blijven leveren.

De verwarring over de begrippen wordt nog versterkt door het gebruik van nieuwe eenheden ter vervanging van de eenheden als meter, hectare en kWh. De hoogte van windmolens wordt uitgedrukt in Euromasten of Domtorens. Zonnevelden worden gemeten in voetbalvelden en de energie-opbrengst wordt uitgedrukt in huishoudens. Vaak worden daarmee fouten gemaakt. Maar in de toenemende verwarring over de energietransitie valt dat nauwelijks meer op.

► Frans Debets is deskundige op het gebied van duurzame energie